

Vergaderjaar 2012–2013

32 793

Preventief gezondheidsbeleid

Nr. 99

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Den Haag, 4 juli 2013

In mijn brief van 26 april 2013 informeerde ik u over de stand van zaken in de voorbereiding op het bevolkingsonderzoek naar darmkanker. Aanleiding hiertoe was onduidelijkheid die is ontstaan over de te gebruiken ontlastingstest. Ik gaf u aan hierover in gesprek te gaan met de Gezondheidsraad en andere experts en de uitkomst aan u terug te koppelen.

Voorop staat dat het bevolkingsonderzoek bijzonder grondig is voorbereid in samenwerking tussen alle betrokken uitvoerende organisaties. Op alle onderdelen van het bevolkingsonderzoek, de hele keten van voorlichting, de screeningstest en het laboratoriumonderzoek, de verwijzing en het vervolgonderzoek (de coloscopie) en de monitoring, zijn kwaliteitseisen opgesteld en afspraken gemaakt, waarbij gebruik is gemaakt van alle ervaring die Nederland al heeft met de uitvoering van bevolkingsonderzoek. De monitoring maakt het mogelijk om op elk moment in te grijpen als ergens in de keten van bevolkingsonderzoek iets niet voldoet aan onze hoge kwaliteitseisen. Deze goede voorbereiding, de monitoring en het draagvlak onder de betrokkenen geeft mij het volste vertrouwen dat we met het bevolkingsonderzoek kunnen starten.

De Gezondheidsraad heeft mij op 10 april jl. geadviseerd over de pilot die is bedoeld om de hierboven beschreven infrastructuur te testen en de te gebruiken ontlastingstest. De Gezondheidsraad heeft met dit advies een waarschuwing afgegeven dat er in buitenlands onderzoek met de FOB Gold relatief meer foutpositieve uitslagen waren. Of dit in de Nederlandse setting zo is, gaan we naar aanleiding van het Gezondheidsraadadvies onderzoeken.

Om extra zekerheid te krijgen volg ik het Gezondheidsraadadvies op en zal ik flankerend onderzoek starten. Immers juist bij een aanbod van bevolkingsonderzoek door de overheid moeten mensen erop kunnen vertrouwen dat de kwaliteit goed is. Het feit dat er een andere ontlastingstest wordt ingezet dan in de proefbevolkingsonderzoeken die sinds

2005 zijn uitgevoerd, is een factor om zorgvuldig mee om te gaan. De aanbestedingsprocedure is uiterst zorgvuldig gevoerd, maar dat neemt niet weg dat de FOB Gold minder veelvuldig is gebruikt dan de OC Sensor. De eigenschappen van de FOB Gold zijn grondig getest, maar de test moet zich nog verder bewijzen in een bevolkingsonderzoeksetting. Het bevolkingsonderzoek is naar aanleiding van het advies van de Gezondheidsraad zo ingericht dat er wetenschappelijk onderzoek kan plaatsvinden. Komende maanden ga ik in overleg met RIVM en onderzoekers over de opzet van een vergelijkend onderzoek, als extra veiligheidsmonitor flankerend aan de al genoemde pilot en monitoring.

Ik kreeg verschillende brieven van veldpartijen met de volgende boodschap: begin zo snel mogelijk met het bevolkingsonderzoek. De Landelijke Commissie Implementatie Bevolkingsonderzoek Darmkanker (LCIBD) staat in voor de zorgvuldige procedure, de MDL-vereniging werkt hard aan een kwaliteitsslag in de coloscopie die minstens zo belangrijk is voor het effect van het bevolkingsonderzoek, de Maag Lever Darm Stichting spreekt vertrouwen uit in de monitoring en de Stichting Patiënten met Kanker aan het Spijsverteringskanaal (SPKS) maakt zich zorgen over het verlies aan gezondheidswinst bij uitstel.

Om al deze signalen goed te kunnen afwegen, heb ik verschillende partijen¹ rond de tafel gevraagd om alle invalshoeken nog eens grondig te wegen. Alle onderzoeksresultaten over beide ontlastingstesten zijn nogmaals berekend en vergeleken. Volgens de geraadpleegde partijen is het verantwoord om te starten met het bevolkingsonderzoek naar darmkanker met de FOB Gold en is verder uitstel van het bevolkingsonderzoek niet gegrond.

Ik besluit, alles overwegende, om in september met gebruik van de FOB Gold te starten met de pilot voor het bevolkingsonderzoek naar darmkanker. De uitrol van het bevolkingsonderzoek – waarover ik binnenkort een advies van de Gezondheidsraad verwacht – zal dan in januari 2014 starten. Het vergelijkende onderzoek kan als extra kwaliteitsmonitor, naast de pilot en de monitoring, meelopen de geleidelijke invoering van het bevolkingsonderzoek.

Met de genoemde maatregelen, onderzoek en monitoring, houden we de kwaliteit van het hele bevolkingsonderzoek, dus ook de uitkomsten van de ontlastingstest, nauwlettend in de gaten en krijgen we informatie die ons ook in de toekomst kan helpen het programma steeds verder te verbeteren.

Ik heb er alle vertrouwen in dat we dankzij de geweldige inzet van alle betrokken partijen met dit bevolkingsonderzoek vele levens gaan redden.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

¹ Expertmeeting met vertegenwoordigers en waarnemers van VWS, RIVM, screeningsorganisaties, MDL, ZonMw, LCIBD, en onafhankelijke wetenschappers/methodologen. De Gezondheidsraad was hier aanwezig om zijn briefadvies toe te lichten.